

การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ ๒๑

Enhancing Thai Language Proficiency for Effective Communication in The 21st Century

พระมหาโกศล ธีรปญโญ
Phramaha Kosol Thirapaṅḡo
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Email: Kosol.mad@mcu.ac.th

Received: June 13, 2025
Revised: October 27, 2025
Accepted: September 04, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจึงกลายเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ การทำงาน และการดำรงชีวิตในสังคม ทั้งนี้ ผู้เขียนได้วิเคราะห์และเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะพื้นฐานทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างบูรณาการ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรับและส่งสารได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเหมาะสมกับบริบทที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังเน้นการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสถานการณ์ เช่น การโน้มน้าวใจ การอธิบาย การแสดงความคิดเห็น และการติดต่อธุรกิจ รวมถึงการส่งเสริมการใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรม เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่มีคุณค่าและรับผิดชอบต่อสังคม และยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่โลกการทำงาน และการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ ๒๑

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย; ประสิทธิภาพของการสื่อสาร; การสื่อสารในยุคศตวรรษที่ ๒๑

* พระมหาโกศล ธีรปญโญ Phramaha Kosol Thirapaṅḡo นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการสอนภาษาไทย.

Abstract

This article explores methods for cultivating effective Thai language skills necessary for the 21st century, a time marked by swift advancements in technology and social transformations. Proficient communication has become a cornerstone for success in education, work, and everyday interactions. The analysis focuses on integrated strategies to enhance four core language skills—listening, speaking, reading, and writing—aimed at enabling individuals to comprehend and articulate messages thoroughly, accurately, and appropriately across various scenarios. The study also underscores the ability to adapt language use to suit specific goals and situations, such as persuasion, explanation, opinion-sharing, and professional communication. Additionally, the article emphasizes the cultivation of language use that is both creative and ethical, encouraging meaningful and socially responsible communication. It further highlights the critical role of the Thai language as a resource for lifelong learning and skill development, advocating its integration into professional and social contexts to better prepare individuals for meaningful careers and a high quality of life with the ever-evolving demands of the 21st century.

Keywords: Enhancing Thai Language Proficiency; Effective Communication; Communication in The 21st Century

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเตรียมคนให้มีศักยภาพเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ประชากรถือเป็นทรัพยากรปัจจัยหนึ่งที่ชี้ขาดในยุคการแข่งขัน การพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพ เพื่อยกระดับประเทศให้อยู่ในระดับสากลจึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน การเตรียมความพร้อมประชากรในวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ จึงได้มีการนำมาพูดถึงอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะวงการการศึกษาที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาคน ต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งภาคีเครือข่ายเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ได้กล่าวถึง ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ว่าผู้เรียนควรได้เรียนรู้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่จิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้พื้นฐานด้านความเป็นพลเมือง ความรู้พื้นฐาน

ด้านสุขภาพอนามัย ความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น ประกอบด้วย ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน^๑

แนวคิดสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน คือ การพัฒนาประชากรให้มีความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณได้ ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และการคิดคำนวณ (Arithmetic) อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบันที่สังคมและเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การมุ่งเน้นเพียงทักษะทั้ง ๓ ด้านนี้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ เพราะการอ่านออกในระดับพื้นฐานหมายถึง ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ แต่ยังไม่เข้าใจความหมายหรือวิเคราะห์เนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง เช่นเดียวกับการเขียนที่ผู้เรียนสามารถเขียนคำหรือประโยคได้ แต่ยังไม่สามารถเรียบเรียงความคิดของตนเองอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ทักษะทั้งสามจึงถือเป็นความสามารถพื้นฐานที่ผู้เรียนควรพัฒนาให้สูงขึ้นไปสู่การคิดวิเคราะห์และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น^๒

ทั้งนี้ ภาษาเป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาทอย่างมากต่อสังคมต่าง ๆ ทำให้แต่ละสังคมต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เพราะหากไม่เรียนรู้ภาษา การสื่อสารย่อมมีข้อจำกัดและด้อยพัฒนา อีกทั้งการศึกษาภาษาในมุมมองการแปรทางภาษาสามารถสะท้อนการใช้ภาษาในสังคมตามที่เกิดขึ้นจริง เพราะแน่นอนว่าการใช้ภาษาแต่ละครั้งของผู้พูดแต่ละคนไม่สามารถปรากฏออกมาเป็นรูปภาษาที่เหมือนกันทุกประการได้เสมอไป ผู้พูดแต่ละคนย่อมใช้รูปภาษาที่แตกต่างกันออกไป หรือแม้แต่ผู้พูดคนเดียวก็อาจเลือกใช้รูปภาษาที่ต่างกันไปในแต่ละครั้งได้เช่นกัน^๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาไทยของคนไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเกิดความผิดพลาดทางภาษา หรือที่เรียกว่า ภาษาวิบัติ ในระดับที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งปรากฏในหลายรูปแบบ เช่น การประดิษฐ์คำศัพท์ใหม่ที่ใช้เฉพาะกลุ่ม การนำศัพท์แสลงที่เลียนแบบภาษาต่างประเทศมาใช้ รวมถึงการผสมผสานการใช้ภาษาหลากหลายรูปแบบปะปนกันภายในประโยคเดียวกัน ดังนั้น ทักษะการสื่อสารจึงนับเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน โดยทักษะการสื่อสารพื้นฐานประกอบด้วย ๔ ทักษะหลัก ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งถือเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นในการสื่อสาร

^๑ Battelle for Kids, “The Partnership for 21st Century Learning (2012)”, **Framework for 21st Century Learning**, Retrieved February 28, 2015, [Online], Source, <http://www.p.org/aboutus/> [๒ ตุลาคม ๒๕๖๘].

^๒ เฉลิมลาภ ทองอาจ, “การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมรรถนะในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นฐาน: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ”, **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, ปีที่ ๔๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๑): ๑๗๒.

^๓ ประภัสสร ถิรตันติ, “การแปรของคำว่า “คะ” และ “ค๊ะ” ในภาษาเขียนภาษาไทยและความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องระบบวรรณยุกต์ของผู้ใช้ภาษา”, **วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ**, ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม, ๒๕๖๕): ๑๕๐.

หากขาดทักษะใดทักษะหนึ่ง การสื่อสารก็จะไม่สมบูรณ์หรืออาจไม่บรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ ซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวันจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม รวมถึงความเข้าใจในองค์ประกอบของการสื่อสารโดยทั่วไปแล้ว หากต้องการให้การสื่อสารเกิดผลสมบูรณ์ ควรพัฒนาทักษะทั้ง ๔ ด้านควบคู่กัน เพราะเมื่อมีความเข้าใจในหลักภาษาและสามารถประยุกต์ใช้ได้ถูกต้อง จะช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ^{๑๖}

ดังนั้นแล้ว บทบาทวิชาการนี้จึงมุ่งนำเสนอในประเด็นที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้คนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับบริบทของการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างรอบด้าน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความต้องการด้านการสื่อสารในระดับโลก อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ และการใช้ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

แนวคิดเกี่ยวกับภาษา

“ภาษา” หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้ในการพูดหรือเขียนเพื่อการสื่อความหมายของกลุ่มชนใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อการสื่อสารเฉพาะด้าน เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงเสียง ตัวหนังสือ หรือกิริยาอาการที่สามารถสื่อความหมายได้ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง และภาษามือ ทั้งยังมีความหมายโดยนัยถึงสาระหรือนัยที่เข้าใจกัน เช่น ในประโยคว่า “ตกใจจนพูดไม่เป็นภาษา” หรือ “ทำงานไม่เป็นภาษา”^{๑๗} โดยภาษามีความสำคัญต่อมนุษย์ในหลายด้าน ดังนี้

๑. ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ ซึ่งมนุษย์ใช้ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความต้องการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

๒. ภาษาเป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดชีวิต

^{๑๖} เบญจวรรณ ศรีกุล, จตุพล ยงศรี และจักรกฤษณ์ โปณะทอง, “การศึกษาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน”, *สุทธิปริทัศน์*, ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๑๐๘ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒): ๙๓.

^{๑๗} ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔*, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, ๒๕๕๖), หน้า ๘๖๘.

^{๑๘} คำคุณ สหิทธิสมาน และคณะ, “การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการประกอบอาชีพของประชาชน ในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี”, *รายงานการศึกษา*, (สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๖๕), หน้า ๘.

๓. ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด มนุษย์คิดเป็นระบบผ่านภาษา และภาษายังส่งอิทธิพลต่อวิธีคิดและมุมมองของแต่ละบุคคล

๔. ภาษาสะท้อนเอกลักษณ์ของบุคคล โดยรูปแบบการใช้ภาษาของแต่ละคนแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะและบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

๕. ภาษาเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา ทั้งในระดับบุคคลและสังคม โดยใช้ภาษานำความรู้และประสบการณ์ไปสู่ความก้าวหน้า

๖. ภาษามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในอาชีพ โดยการสื่อสารที่ชัดเจนและเหมาะสมย่อมส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน

๗. ภาษาช่วยดำรงและรักษาระเบียบของสังคม โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์และส่งผ่านคุณค่าทางสังคม

๘. ภาษาเป็นเครื่องหล่อหลอมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมนุษย์ เพราะการใช้ภาษาเดียวกันส่งเสริมความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน

๙. ภาษาเป็นเครื่องมือในการบันทึกเหตุการณ์ ทั้งในรูปแบบลายลักษณ์อักษรหรือสื่ออื่น ๆ เพื่อเก็บรักษาเรื่องราวในอดีต

๑๐. ภาษาเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางและวางแผนอนาคต โดยใช้ในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจ

๑๑. ภาษาสามารถโน้มน้าวใจและจูงใจผู้อื่นได้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างอิทธิพลทางความคิดและความรู้สึก

๑๒. ภาษาเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ ช่วยปลอบประโลม ให้กำลังใจ และสร้างความรื่นรมย์

๑๓. ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมชาติ ที่สะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และภูมิปัญญาของชนชาตินั้น ๆ

๑๔. ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะมีหลักเกณฑ์ที่สามารถศึกษาได้อย่างเป็นระบบ และสามารถใช้อย่างมีความงามอย่างมีศิลปะในการสื่อสาร

ผู้เขียนวิเคราะห์ได้ว่า ความเป็นภาษาได้สะท้อนถึงบทบาทและคุณค่าของภาษาที่หลากหลายและครอบคลุมในชีวิตมนุษย์ ทั้งในมิติการสื่อสาร การเรียนรู้ การคิด การสร้างเอกลักษณ์ส่วนบุคคล และการพัฒนาสังคม ภาษาไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเป็นพลังขับเคลื่อนที่ส่งเสริมความก้าวหน้าในชีวิตและอาชีพ ทำหน้าที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและดำรงรักษาระเบียบของสังคม นอกจากนี้ ภาษายังสะท้อนวัฒนธรรม ค่านิยม และภูมิปัญญาของแต่ละชนชาติ ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้จากอดีต วางแผนอนาคต และโน้มน้าวใจผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ภาษาจึงเป็นทั้งศาสตร์ที่สามารถศึกษาอย่างเป็นระบบ และศิลป์ที่สร้างความงดงามและความรื่นรมย์ในสังคม ดังนั้น ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีหลายมิติในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งระดับบุคคลและสังคมโดยรวม

ทักษะการใช้ภาษา

การใช้ภาษาเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และเหมาะสมกับบริบท ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น ประกอบด้วย ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีและทักษะชีวิตและการทำงาน^๓

ภาษา คือ เครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารกัน เพื่อบอกหรือแสดงออกถึงสิ่งที่มนุษย์ต้องการไม่ว่าจะเป็นสัญลักษณ์หรือการออกเสียงหรือการทำท่าทางกิริยาต่างๆ นั่นก็ถือว่าเป็นภาษาที่เราใช้สื่อสารกันแล้วและคนเรายังสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้โดยแม้ว่าสารนั้นจะมีเนื้อหาที่ละเอียดอ่อนหรือยากมากขนาดไหนคนเรายังสามารถสื่อสารออกมาให้ตรงกับความต้องการของตัวเองได้ ทักษะการใช้ภาษาในโลกนี้มีทักษะหลัก ๔ ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ดังนี้^๔

๑) ทักษะการฟัง

การฟัง หมายถึง กระบวนการรับรู้เสียงผ่านประสาทสัมผัสทางหู ซึ่งอาจเกิดความเข้าใจหรือไม่เข้าใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตีความหมายของสิ่งที่ได้ยิน หากเสียงหรือข้อความที่รับฟังสามารถถ่ายทอดความหมายได้ชัดเจน และผู้ฟังสามารถนำไปคิด วิเคราะห์ หรือปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องจนเกิดความเข้าใจ ก็ถือว่าเป็นกระบวนการฟังที่สมบูรณ์ ในทางกลับกัน หากการฟังเต็มไปด้วยความสับสนขาดความชัดเจน หรือปราศจากสาระสำคัญที่สามารถตีความได้ การฟังในลักษณะนั้นจะไม่ถือว่าเป็นการฟังที่สมบูรณ์ แต่เป็นเพียงการ “ได้ยิน” เท่านั้น การฟังนับเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยการฟังที่ดีต้องประกอบด้วย การตั้งใจรับฟัง

^๓ Battelle for Kids, “The Partnership for 21st Century Learning (2012)”, **Framework for 21st Century Learning**, [Online], Available : <http://www.p.org/aboutus/> [๒ ตุลาคม ๒๕๖๘].

^๔ พระมหานรินทร์ ประสมพงศ์ และพระมหาสมศักดิ์ ทองบ่อ, “การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในยุค ๔.๐”, **วารสารพุทธมณฑล**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๕): ๒๗๕-๒๗๘.

การตีความเสียงหรือคำพูดอย่างมีวิจารณญาณ และการคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง การเป็นผู้ฟังที่ดีจึงไม่เพียงแต่ช่วยให้เข้าใจสารที่ได้รับ แต่ยังเป็นช่องทางในการเปิดรับองค์ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

๒) ทักษะการพูด

การพูด เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลต่าง ๆ ไปสู่ผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว การสอบถามสารทุกข์สุกดิบ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ กระบวนการที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ ๕ องค์ประกอบ คือ ผู้พูด ผู้ฟังสาร สื่อ และการตอบสนอง^๙ การพูดที่มีคุณภาพไม่เพียงช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อสาร แต่ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลอีกด้วย การพูดที่ดีต้องอาศัยการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ชัดเจน และมีความเหมาะสมตามกาลเทศะ การรู้จักพูดในเวลาที่เหมาะสม ด้วยเนื้อหาที่สร้างสรรค์ ถือเป็นศิลปะในการสื่อสารที่ต้องฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในสังคมไทยเองก็ให้ความสำคัญต่อการพูดผ่านสื่อวรรณกรรม เช่น สุภาษิต คำพังเพย และสำนวนไทย อาทิ “ปลาหมอตายเพราะปาก” หรือ “ปากหอยปากปู” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทเรียนเกี่ยวกับการใช้คำพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทอย่างแพร่หลาย การพูดยังต้องประกอบด้วยความระมัดระวัง เพราะคำพูดที่เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์อาจส่งผลกระทบกว้างไกลและรวดเร็ว หากขาดการไตร่ตรองอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น ตัวอย่างเช่น บุคคลในวิชาชีพสื่อสารมวลชน หากขาดความรับผิดชอบในการใช้ถ้อยคำ อาจถูกสังคมวิจารณ์หรือลงโทษถึงขั้นหมดความน่าเชื่อถือในวิชาชีพได้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการพูดอย่างมีจริยธรรมและมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งจำเป็นในทุกบริบทของชีวิต

๓) ทักษะการอ่าน

การอ่าน เป็นกระบวนการรับสารที่สำคัญ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้เขียนถ่ายทอดความคิดผ่านตัวอักษรไปยังผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะทำหน้าที่ตีความหมายของตัวอักษรเหล่านั้นให้กลับมาเป็นความคิดอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น หัวใจสำคัญของการอ่านจึงอยู่ที่ความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารอย่างชัดเจน ตรงตามเจตนารมณ์ การอ่านในที่นี้มิได้หมายถึงเพียงการอ่านออกเสียงได้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึง “การอ่านเป็น” ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง สามารถสรุปสาระสำคัญ ประเมินคุณค่า และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ผู้อ่านที่อ่านเป็นจะสามารถเข้าถึงความคิด ความรู้สึก และเจตนาของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง

^๙ อนนต์ ศรีศักดิ์, การใช้ภาษาไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๕), หน้า ๕๕.

รวมถึงได้รับบรรณาธจากการอ่านอย่างแท้จริง ดังนั้น การฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะยิ่งอ่านมาก ยิ่งเพิ่มพูนทักษะในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหา ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้อ่านที่มีคุณภาพ และสามารถใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๐}

๔) ทักษะการเขียน

การเขียน เป็นทักษะสำคัญด้านการสื่อสารที่ใช้การถ่ายทอดสารผ่านลายลักษณ์อักษร โดยผู้เขียนเป็นผู้ส่งสารที่แสดงออกถึงประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็น หรือเจตคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปยังผู้รับสาร การเขียนที่มีประสิทธิภาพจะสามารถสื่อสารเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนมุ่งหมายไว้ การเขียน เป็นทักษะสำคัญของการใช้ภาษาที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน หากผู้เขียนถ่ายทอดสารได้ไม่ดี เช่น เขียนสะกดคำผิดบ่อยครั้ง หรือใช้ถ้อยคำไม่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในหมู่ผู้อ่าน และอาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการกิจหรือกิจธุระต่าง ๆ ได้^{๑๑} การเขียนจึงถือเป็นทักษะขั้นสูงในกระบวนการใช้ภาษา ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความต้องการของผู้เขียนออกมาอย่างเป็นระบบ เพื่อแสดงแนวคิดและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากนี้ การเขียนยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา โดยอาศัยการเรียบเรียงถ้อยคำให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

ภาษาไทยกับการสื่อสาร

ภาษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่มนุษย์ใช้ในการแสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก และเจตนารมณ์ผ่านกระบวนการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการใช้ภาษาอย่างเหมาะสม ถูกต้อง และชัดเจน เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจเนื้อหาและความหมายที่ต้องการถ่ายทอดได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร ในบริบทของสังคมปัจจุบันซึ่งเต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การใช้ภาษาจึงไม่ใช่เพียงเครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคล กลุ่มชน และสังคมโดยรวม การพัฒนาทักษะทางภาษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพการสื่อสารของมนุษย์อย่างรอบด้าน

^{๑๐} สุวรรณ ตังทีฆะรักษ์, การใช้ภาษาไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๕), หน้า ๖๓.

^{๑๑} จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๘๗.

ภาษาไทย เป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารของมนุษย์ โดยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งแต่ละทักษะมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญอย่างใกล้ชิดต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศไทย เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างคนในสังคม ทั้งการสื่อสารภายในครอบครัว การสื่อสารในสังคมอาชีพ และการสื่อสารในสังคมโดยทั่วไป นอกจากนี้ ภาษาไทยยังใช้ในการเรียนการสอนทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย ทำให้ภาษาไทยเป็นองค์ความรู้ที่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจโลกและสังคมในมิติที่หลากหลาย ภาษาไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนและสังคมไทย และเป็นเครื่องมือที่ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของสังคมไทยได้อย่างลึกซึ้ง ภาษาไทยยังมีบทบาทในการให้คำแนะนำ การสอบถามข้อมูล และการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้คนในสังคม ดังนั้น ภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่สำคัญและควรได้รับการเรียนรู้และเข้าใจอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน^{๑๒} ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของภาษาไทยในฐานะเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญต่อการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้คน การให้คำแนะนำ และการสอบถามข้อมูล ซึ่งให้เห็นว่าภาษาไทยไม่ใช่เพียงสื่อกลางในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในสังคม การเรียนรู้และเข้าใจภาษาไทยอย่างกว้างขวางจึงมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์เอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาไทยจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างพลเมืองที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวได้ในสังคมยุคใหม่ และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร จำเป็นต้องครอบคลุมทั้ง ๔ ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่เกื้อหนุนกัน ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอย่างรอบด้าน และสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตมากยิ่งขึ้น ผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างชัดเจนและสละสลวย ย่อมส่งผลให้มีบุคลิกภาพที่น่าประทับใจ ซึ่งการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพนี้ ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาตนเอง ที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีในสังคม^{๑๓} สะท้อนให้เห็นถึงให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างบูรณาการ โดยครอบคลุมทักษะพื้นฐานทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะเหล่านี้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด และความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ภาษาอย่างชัดเจนและสละสลวยยังสะท้อนบุคลิกภาพและสร้างความ

^{๑๒} รัตนกุล กองผา, “ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์”, วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และการศึกษาทั่วไป, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๖): ๕๗.

^{๑๓} สุจริต เพียรชอบ, “การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร”, ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย หน่วยที่ ๙ – ๑๕, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, ๒๕๕๖), หน้า ๘.

ประทับใจในสังคม นอกจากนี้ การพัฒนาทักษะภาษาไทยยังเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเอง ช่วยเสริมความมั่นใจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จทั้งด้านการศึกษาและชีวิตส่วนตัวในสังคม

การสื่อสารถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในระดับบุคคล สังคม หรือองค์กร เพราะการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และข้อมูลระหว่างกัน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ หากปราศจากการสื่อสารที่ชัดเจนและมีคุณภาพ ย่อมนำไปสู่ความเข้าใจผิด ความขัดแย้ง หรือแม้กระทั่งความล้มเหลวในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสื่อสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จในทุกด้านของชีวิต ดังนั้น การสื่อสารจึงมีความสำคัญดังนี้^{๑๔}

๑. การสื่อสารเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทุกเพศทุกวัย ไม่มีผู้ใดสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสมบูรณ์หากปราศจากการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในบทบาทใดหรือประกอบอาชีพใดก็ตาม ล้วนต้องอาศัยการสื่อสารในการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทางสังคมจึงควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการสื่อสารเสมอ

๒. การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม โดยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในชุมชน อีกทั้งยังเป็นช่องทางในการสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี และสะท้อนภาพความเจริญรุ่งเรืองของวิถีชีวิตมนุษย์ อันเป็นปัจจัยที่ช่วยธำรงรักษาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและมีความกลมเกลียว

๓. การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าทั้งในระดับบุคคลและสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณธรรม จริยธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือศาสตร์แขนงต่าง ๆ ล้วนต้องพึ่งพาการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการสื่อสารอย่างต่อเนื่องจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์และส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมในทุกมิติ

ดังนั้นแล้ว ภาษาไทยกับการสื่อสารจึงมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน โดยภาษาทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหลักในการถ่ายทอดสาร ความคิด ความรู้สึก และเจตนาของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้ภาษานั้นเกิดความหมายและสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนได้อย่างลึกซึ้ง การพัฒนาทักษะทางภาษา จึงเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการสื่อสาร เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติและมีประสิทธิผล

^{๑๔} อุเทน สวัสดิ์ทอง, ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสาร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://introcommunications.wikispaces.com/> [๕ มิถุนายน ๒๕๖๘].

การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ ๒๑

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ แม้สาระวิชาจะมีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ ปัจจุบัน การเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนรู้จากการค้นคว้าของนักเรียนเอง โดยครูทำหน้าที่ให้คำแนะนำและออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้^{๑๕} ทั้งนี้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ วิชาแกนหลักเหล่านี้จะนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญในการจัดการเรียนรู้เชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาของวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ เข้าไปในทุกวิชาอย่างเหมาะสม ดังนี้^{๑๖}

๑. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม เป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนในการเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนในปัจจุบัน ทักษะนี้รวมถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ตลอดจนทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารผ่านสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ และความรู้ด้านเทคโนโลยี

๓. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันได้อย่างประสบความสำเร็จ นักเรียนจึงต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและความสามารถในการอยู่ร่วมกับสังคมข้ามวัฒนธรรม ความสามารถในการสร้างสรรค์หรือผลิตผลงาน (Productivity) ความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) และภาวะผู้นำพร้อมความรับผิดชอบ (Responsibility)

ผู้เขียนวิเคราะห์ได้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ไม่สามารถพึ่งพาสาระวิชาเพียงอย่างเดียวได้ แต่ต้องผสานการเรียนรู้เชิงสหวิทยาการและการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ เข้าไปควบคู่กัน โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีโอกาสค้นคว้าและประเมินความก้าวหน้าของตนเองอย่างต่อเนื่อง

^{๑๕} วิจารณ์ พานิช, *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ ๒๑*, (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์, ๒๕๕๕), หน้า ๑๖-๑๗.

^{๑๖} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๔.

ทักษะที่จำเป็นประกอบด้วย ๑) การเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน ๒) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถคิด วิเคราะห์และใช้เครื่องมือดิจิทัลได้อย่างหลากหลาย และ ๓) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพที่ช่วยเสริมความ ยืดหยุ่น การปรับตัว ความรับผิดชอบ และภาวะผู้นำ การผสมผสานระหว่างสาระวิชาและทักษะเหล่านี้ ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และการสื่อสาร อันเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการ ดำรงชีวิตและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในโลกยุคปัจจุบันและอนาคต

การสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของการดำรงชีวิตในสังคมมนุษย์ และภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ พัฒนา และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลและสังคม ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยจึงมิใช่เพียง การใช้ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเท่านั้น แต่ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจารณ์ญาณ รู้เท่าทันสื่อ สามารถประยุกต์ใช้ภาษาได้ในหลากหลายบริบท และพร้อมปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษ ที่ ๒๑ จึงเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษา ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๑. การพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างบูรณาการ

การพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างบูรณาการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความ สามารถในการสื่อสารอย่างรอบด้าน โดยไม่แยกทักษะแต่ละด้านออกจากกันอย่างเด็ดขาด หากแต่นำมา เชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์และเสริมพลังซึ่งกันและกัน การฟังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสารที่ผู้อื่น ถ่ายทอด รับรู้เนื้อหา น้ำเสียง และอารมณ์ที่แฝงอยู่ในถ้อยคำ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพูดตอบ การพูดในบริบทนี้จึงไม่ใช่เพียงการเปล่งเสียงเท่านั้น แต่รวมถึงความสามารถในการถ่ายทอดความคิด อย่างชัดเจน มีเหตุผล และเหมาะสมตามสถานการณ์ เมื่อฟังและพูดได้ดี การอ่านก็ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการตีความสารจากแหล่งต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และส่งผลต่อการเขียนที่มีคุณภาพ โดยสามารถถ่ายทอดเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของ การสื่อสาร ทั้งนี้ การบูรณาการทั้งสี่ทักษะยังช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก และพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการใช้ทักษะทั้งสี่ในสถานการณ์จริง เช่น การอภิปราย การเขียนสรุปข่าวจากการฟัง หรือการอ่านแล้วนำมาเล่าให้ผู้อื่นฟัง ล้วนช่วยเสริมสร้างความ สามารถในการรับสารและส่งสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคที่การสื่อสารมีความหลากหลาย ทั้งรูปแบบและช่องทาง ผู้เรียนที่มีพื้นฐานการฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างบูรณาการ จะสามารถปรับตัวและ สื่อสารได้อย่างเหมาะสมในทุกบริบท ทั้งในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงาน

๒. การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยตามวัตถุประสงค์

ความสามารถในการใช้ภาษาตามวัตถุประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนควรมีทักษะในการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และรูปแบบภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ จุดประสงค์ และผู้รับสาร ตัวอย่างเช่น การใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าวต้องอาศัยการเลือกถ้อยคำที่กระตุ้นอารมณ์ มีน้ำหนักทางเหตุผล และสร้างความน่าเชื่อถือ ส่วนการใช้ภาษาเพื่ออธิบายจำเป็นต้องมีความชัดเจน เป็นลำดับ และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ขณะที่การแสดงความคิดเห็นต้องแสดงออกถึงความคิดอย่างมีเหตุผล เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และมีการใช้ภาษาอย่างสุภาพ สำหรับการติดต่อทางธุรกิจ ผู้เรียนควรมีความสามารถใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ ใช้คำศัพท์เฉพาะทาง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่านการสื่อสารที่ชัดเจน กระชับ และเหมาะสมกับบริบท ทั้งนี้ ความสามารถในการแยกแยะและปรับเปลี่ยนภาษาตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ยังสะท้อนถึงความเข้าใจในวัฒนธรรมและบริบทของสังคม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความฉลาดทางการสื่อสาร การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง เช่น การเขียนจดหมายธุรกิจ การจัดกิจกรรมอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ หรือการนำเสนอความคิดเห็นผ่านสื่อดิจิทัล สามารถส่งเสริมความสามารถในการเลือกใช้ภาษาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่มีความสามารถเช่นนี้ย่อมสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว สร้างความเข้าใจร่วม และนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้ในอนาคต

๓. การใช้ภาษาไทยด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรม

การใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารที่ลึกซึ้ง และทรงคุณค่า ไม่เพียงเน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์หรือความชัดเจนของเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงเจตนา มารยาท และความรับผิดชอบต่อผู้รับสาร การใช้ภาษาด้วยจริยธรรมหมายถึงการสื่อสารโดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิผู้อื่น ไม่ใส่ร้าย ปลุกปั่น หรือบิดเบือนข้อมูล และต้องเคารพความแตกต่างหลากหลายของผู้ฟังหรือผู้อ่าน ในขณะเดียวกัน การใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างมีเอกลักษณ์ เช่น การเขียนเรื่องสั้นที่มีแนวคิดใหม่ การใช้ถ้อยคำอย่างมีศิลปะ ในบทกลอน หรือการพูดโน้มน้าวที่ดึงดูดใจและเปี่ยมด้วยจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในภาษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการประพันธ์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการหาวิธีนำเสนอสารที่น่าสนใจ สร้างแรงบันดาลใจ และเปิดพื้นที่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเชิงบวก ผู้เรียนที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีจริยธรรมและสร้างสรรค์จะมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารในสังคมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมส่งเสริม เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การโต้วาทีเชิงคุณธรรม หรือการนำเสนอปัญหาโดยใช้ภาษาที่รอบคอบ และน่าฟัง จะช่วยหล่อหลอมทั้งจริยธรรมและความคิดริเริ่มในผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการการพัฒนาทักษะภาษา

การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านภาษาเป็นแนวคิดที่เน้นการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงและสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาษาไทยที่ควรถูกพัฒนาให้เป็นฐานรากของการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ผู้เรียนที่มีทักษะภาษาไทยที่ดี จะสามารถอ่าน ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นตำราเรียน งานวิจัย หรือสื่อสมัยใหม่ เช่น บทความออนไลน์และสื่อดิจิทัล การใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้จึงเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง นอกจากนี้ ภาษาไทยยังช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสะท้อนตนเอง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืนในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารอย่างถูกต้องและเหมาะสม จะสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ดี และมีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา การส่งเสริมทักษะภาษาไทยจึงไม่ใช่แค่การสอนภาษาตามหลักสูตรเท่านั้น แต่ควรผนวกกับการสร้างแรงจูงใจและโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน การใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น การอ่านข่าวสาร การเขียนสรุป หรือการอภิปรายในหัวข้อที่สนใจ เพื่อให้ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยเปิดโลกทัศน์และเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

๕. การประยุกต์ใช้ภาษาไทยในบริบทอาชีพและสังคม

การประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคมถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน เพราะภาษาไม่ใช่เพียงเครื่องมือสื่อสารทั่วไป แต่เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือในการทำงานและการเข้าสังคม การฝึกฝนการใช้ภาษาไทยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนจดหมายราชการที่ต้องมีความเป็นทางการและถูกต้องตามรูปแบบ การนำเสนอข้อมูลที่ต้องชัดเจน กระชับ และตรงประเด็น หรือการเขียนรายงานที่ต้องมีความละเอียด รอบคอบและแสดงความเข้าใจในเนื้อหา ล้วนเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การพูดในที่ประชุมยังเป็นทักษะที่ช่วยพัฒนาความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ การเตรียมพร้อมทางภาษาในบริบทอาชีพและสังคมยังเสริมสร้างทักษะทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีความสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิผล การเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาในบริบทเหล่านี้ ควรผนวกกับการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมองค์กร มารยาท และกฎเกณฑ์ทางสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์โดยรวมแล้ว การประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคมจึงเป็นการเตรียมความพร้อมที่ครบถ้วนสำหรับผู้เรียน เพื่อให้ก้าวเข้าสู่โลกการทำงานและสังคมด้วยความมั่นใจและความสามารถในการสื่อสารที่มีคุณภาพสูง

จากการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในบริบทการเรียนรู้และการสื่อสาร เราจะเห็นว่าการพัฒนาทักษะภาษาอย่างครบวงจร ทั้งในด้านฟัง พูด อ่าน เขียน และการเลือกใช้ภาษาตามวัตถุประสงค์นั้น เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกบริบทไม่ว่าจะเป็นการเรียน การทำงาน หรือชีวิตสังคม นอกจากนี้ การใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรมยังส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารที่มีคุณค่าและยั่งยืน ในขณะที่การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ การประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคมยังเสริมสร้างความพร้อมและความมั่นใจในการเข้าสู่โลกการทำงานอย่างมืออาชีพ ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นสะพานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็วในปัจจุบัน การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างบูรณาการและหลากหลายจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้รับความสำคัญอย่างยิ่งในระบบการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยรวม

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพถือเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บทความนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยอย่างครบถ้วนทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการทำงาน

บทความนี้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะภาษาควรทำอย่างบูรณาการ โดยเชื่อมโยงทักษะพื้นฐานทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสามารถในการรับ-ส่งสารอย่างครบถ้วน นอกจากนี้ การเลือกใช้ภาษาตามวัตถุประสงค์ถือเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับการสื่อสารให้เหมาะสมกับเป้าหมาย เช่น การโน้มน้าวใจ การอธิบาย การแสดงความคิดเห็น หรือการติดต่อธุรกิจ ทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ อีกประเด็นสำคัญคือ การใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงแต่ใช้ภาษาอย่างถูกต้องแต่ยังสามารถสื่อสารอย่างมีคุณค่า มีมารยาท และรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งในศตวรรษที่ ๒๑ การสื่อสารไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการใช้ภาษาเท่านั้น แต่ต้องเชื่อมโยงกับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและชีวิตในโลกสมัยใหม่ เช่น การทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหา การปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การรู้เท่าทันดิจิทัล การจัดการเวลา ความฉลาดทางอารมณ์ ความยืดหยุ่น ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ การพัฒนาทักษะภาษาไทยในบริบทนี้จึงหมายถึงการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขปัญหา และสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังสามารถใช้ภาษาในการสร้างสรรค์เนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และการสื่อสารผ่านสื่อ

ดิจิทัลอย่างเหมาะสม และในส่วนของ การเรียนรู้ตลอดชีวิต บทความเน้นว่าภาษาไทยควรเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนต้องมีทักษะในการอ่าน วิเคราะห์ และประเมินข้อมูลจากสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาตนเองและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การประยุกต์ใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคมถือเป็นความจำเป็น ตั้งแต่การเขียนจดหมายราชการ การจัดทำรายงาน การนำเสนอข้อมูล ไปจนถึงการพูดในที่ประชุม เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่โลกการทำงานและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมอย่างมีคุณภาพ

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทความนี้ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยการพัฒนาทักษะภาษาไทยต้องเน้นการบูรณาการทักษะพื้นฐานทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้สัมพันธ์และเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับสารและส่งสารได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง นอกจากนี้ การเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์และบริบทการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการส่งเสริมการใช้ภาษาด้วยความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรม เพื่อให้การสื่อสารมีคุณค่าและรับผิดชอบต่อสังคม การใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการประยุกต์ใช้ในบริบทอาชีพและสังคมยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ควรส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยในลักษณะบูรณาการที่เน้นการพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถสื่อสารอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพในทุกบริบท
๒. ควรให้ความสำคัญกับการฝึกฝนการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และบริบทต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจริยธรรมในการใช้ภาษา เพื่อให้การสื่อสารเกิดผลลัพธ์ที่ดีและยั่งยืน
๓. ควรสนับสนุนการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะภาษาอย่างต่อเนื่อง
๔. ควรเน้นการฝึกทักษะการใช้ภาษาในบริบทอาชีพและสังคม เช่น การเขียนจดหมายราชการ การนำเสนอข้อมูล และการพูดในที่ประชุม เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงานและการเข้าสังคมอย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. **ปรัชญานิตยศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, ๒๕๕๑.
- คำณูณ สิริธิดา และคณะ. “การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการประกอบอาชีพของประชาชน
ในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี”, **รายงานการศึกษา**. สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๖๕.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๕.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. “การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมรรถนะในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นฐาน: ทฤษฎี
สู่การปฏิบัติ”. **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. ปีที่ ๔๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-
มีนาคม ๒๕๖๑): ๑๗๒.
- เบญจวรรณ ศรีกุล, จตุพล ยงศรี และจักรกฤษณ์ โปณะทอง. “การศึกษาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน”. **สุทธิปริทัศน์**. ปีที่ ๓๓ ฉบับที่
๑๐๘ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒): ๙๓.
- ประภัศร ธีรตันติ. “การแปรของคำว่า “คะ” และ “ค๊ะ” ในภาษาเขียนภาษาไทยและความสัมพันธ์กับ
ความรู้เรื่องระบบวรรณยุกต์ของผู้ใช้ภาษา”. **วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ**. ปีที่ ๒๙ ฉบับที่
๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม, ๒๕๖๕): ๑๕๐.
- พระมหานรินทร์ ประสมพงศ์ และพระมหาสมศักดิ์ ทองบ่อ. “การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไป
ประยุกต์ใช้ในยุค ๔.๐”. **วารสารพุทธมคค์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕):
๒๗๕-๒๗๘.
- รัตนกุล กองผา. “ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการใช้อินเทอร์เน็ต
ออนไลน์”. **วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และการศึกษาทั่วไป**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (พฤษภาคม
- สิงหาคม ๒๕๖๖): ๕๗.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔**. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์, ๒๕๕๖.
- วิจารณ์ พาณิช. **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ ๒๑**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์,
๒๕๕๕.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้น
สมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๘.

สุจิต เพียรชอบ. “การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร”. ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย หน่วยที่ ๙ – ๑๕. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช, ๒๕๕๖.

สุวรรณ ตังทีชะรักษ์. การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ,
๒๕๕๕.

อนนต์ ศรีศักดิ์ดา. การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๕.

อุเทน สวัสดิ์ทอง. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสาร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://introcommunications.wikispaces.com/> [๕ มิถุนายน ๒๕๖๘].

Battelle for Kids. “The Partnership for 21st Century Learning (2012)”. **Framework for 21st Century Learning**. [Online]. Available : <http://www.p.org/aboutus/> [๒ ตุลาคม ๒๕๖๘].